

PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA. JAUNUMI UN AKTUALITĀTES 2011./2012.M.G.

VISC ir sagatavojis informāciju par aizvadīto mācību gadu un to, kas jāņem vērā pedagogiem, skolas administrācijai un citiem izglītības speciālistiem jaunajā mācību gadā.

Mācību saturs

Profesionālās kvalifikācijas eksāmeni

Nozaru ekspertu padomes

Projekts "Atbalsts vispārējās izglītības pedagogu nodrošināšanai prioritārajos mācību priekšmetos"

Projekts "Profesionālo mācību priekšmetu

pedagogu un prakses vadītāju teorētisko zināšanu un praktisko kompetenču paaugstināšana"

VISC aktualitātes

MĀCĪBU SATURS

Darba aizsardzības apmācību moduļu (mācību programmu) izstrāde

VISC Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļa atbilstoši ESF projekta "Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiskā piemērošana nozarēs un uzņēmumos" jau trešo gadu izstrādā metodisko materiālu profesionālo izglītības iestāžu pedagogiem. Metodisko materiālu mērķis ir nodrošināt vienotu pieeju izglītošanā darba aizsardzības jautājumos.

2009. un 2010.gadā tika izstrādāti apmācību moduļi (mācību programmas) desmit nozarēm: "Kokapstrādes tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana", "Ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija", "Dzelzceļa transports un dzelzceļa pakalpojumi", "Pārtikas ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana", "Veselības aprūpe un sociālie pakalpojumi", "Skaistumkopšanas pakalpojumi", "Grāmatvedības, sekretariāta un biroja darbs", "Tūrisma un viesmīlības pakalpojumi", "Autotransporta tehniskā apkope un remonts", "Mežsaimniecība un mežsaimniecības tehnika".

Metodiskie materiāli pieejami VISC interneta vietnē (<http://visc.gov.lv/saturs/profizgl/metmat.shtml>).

Šajā gadā darba grupas izstrādā nākamos piecus moduļus:

1. "Darba aizsardzība lauksaimniecības nozarē";
2. "Darba aizsardzība būvniecības nozarē";
3. "Darba aizsardzība poligrāfijas nozarē";
4. "Darba aizsardzība elektroenerģētikas nozarē";
5. "Darba aizsardzība tekstila un šūto izstrādājumu ražošanas nozarē".

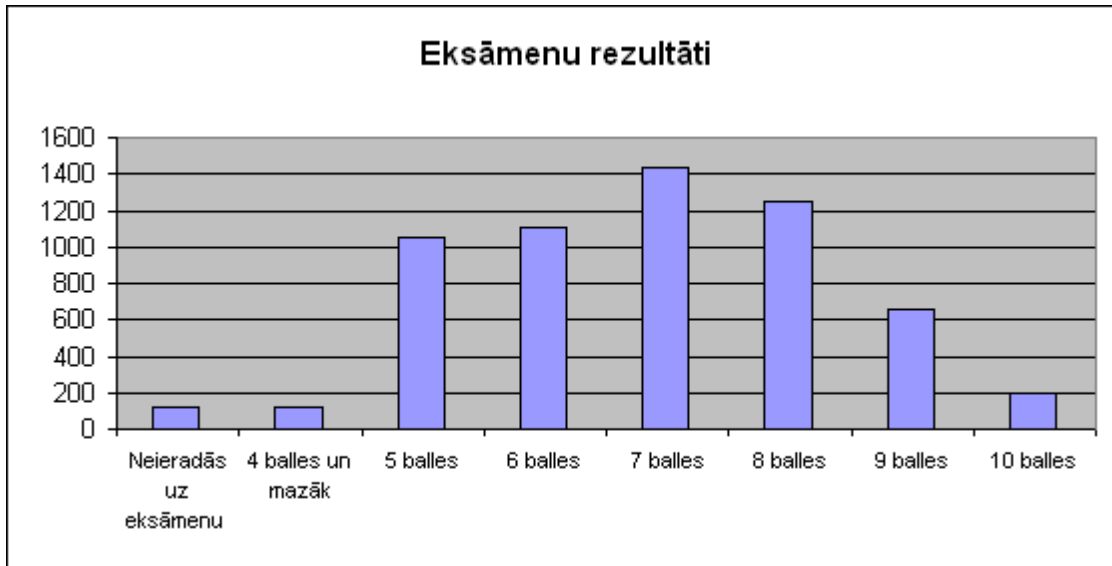
Apmācību moduļu (mācību programmas) izstrāde tiek veikta sadarbībā ar sociālajiem partneriem – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, profesionālajām asociācijām, darba aizsardzības, ugunsdrošības un neatliekamās medicīniskās palīdzības speciālistiem, nozaru ekspertiem, kā arī izglītotājiem. 2012.gadā ir paredzēts pabeigt projektu, izstrādājot darba aizsardzības apmācību moduļus (mācību programmas) vēl piecām nozarēm.

>> [Uz sākumu](#)

PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS EKSĀMENI

Profesionālās izglītības iestādēs veiksmīgi noritējusi 2010./2011.mācību gada eksāmenu sesija. Profesionālās kvalifikācijas eksāmenus kārtoja 8162 audzēkņi no 76 profesionālās izglītības iestādēm. Eksaminācijas komisijas novērtējušas eksaminējamo teorētiskās zināšanas un profesionālās kompetences 126 profesijām. Lielākā daļa (98,6%) eksāmenus ir nokārtojuši sekmīgi un, pamatojoties uz eksaminācijas komisiju priekšlikumiem, saņēmuši atbilstošo profesionālo izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošus dokumentus.

Ar Valsts izglītības satura centra sagatavoto eksāmenu saturu norisinājušies 311 eksāmeni 62 profesionālajām kvalifikācijām. Savukārt, tām 83 kvalifikācijām, kurām izglītības programmas īsteno tikai viena profesionālās izglītības iestāde, atbilstoši profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izstrādes metodikai saturu sagatavoja un Valsts izglītības satura centrā saskaņoja pašas izglītības iestādes.

Profesionālās kvalifikācijas eksāmenus kārtojuši arī jaunieši ar īpašām vajadzībām. Speciālajās internātpamatskolās jauniešiem tiek piedāvāts apgūt pirmā kvalifikācijas līmeņa izglītības programmas vairākām profesionālajām kvalifikācijām.

Izglītības iestādēs ar labu interneta pieslēguma nodrošinājumu, veiksmīgi noritēja eksāmeni, kuru teorētiskās daļas eksaminējamie kārtoja interneta tiešsaistē. 2010./2011.mācību gadā tika organizēta elektroniska eksāmena teorētiskās daļas kārtošana 12 profesionālajām kvalifikācijām. Šī teorētisko zināšanu pārbaudes sistēma atvieglo darbu eksaminācijas komisijai un izslēdz iespēju kļūdīties pareizo atbilžu skaita noteikšanā. Eksāmenu norises laikā bija vērojams, ka liela daļa no eksaminējamajiem atbildēja uz jautājumiem ātri, nešaubīdamies un pareizi. Arī eksāmenu praktiskajās daļās daudzi eksaminējamie demonstrēja ļoti labas profesionālās kompetences.

Visās eksaminācijas komisijās piedalījās tikai kompetenti atbilstošo tautsaimniecības nozaru pārstāvji, kas nodrošināja eksaminējamo zināšanu un kompetenču objektīva novērtēšanu.

[>> Uz sākumu](#)

NOZARU EKSPERTU PADOMES

Kopš 2010.gada 1.decembra Valsts izglītības satura centrs kā sadarbības partneris kopā ar Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību un Izglītības kvalitātes valsts dienestu piedalās Valsts izglītības attīstības aģentūras īstenojamā ESF projektā "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana". Projekta mērķis ir izveidot patstāvīgi strādājošu, kvalitatīvu un tautsaimniecības nozaru attīstības vajadzībām atbilstošu profesionālās izglītības satura nodrošināšanas sistēmu.

Lai īstenotu izvirzīto mērķi, darba tirgus pārstāvjiem jānedefinē nozares prasības kvalificētam darbspēkam. Latvijā attiecīgo tautsaimniecības jomu var pārstāvēt nozaru asociācijas, kuras apvieno noteiktas nozares (sektora) profesionāļus. Nozaru asociāciju pārstāvjus bieži deleģē dalībai dažādās valsts institūciju darba grupās un diskusijās, lai paustu nozares viedokli. Konceptijā "Profesionālās izglītības pievilcības paaugstināšana un sociālo partneru līdzdalība profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanā" ir uzsvērtā problēma, ka Latvijā radīti priekšnoteikumi sociālajam dialogam, bet nav izveidots nozaru pārstāvniecības mehānisms. Nozaru līmenī to pārstāvošajām organizācijām trūkst nepieciešamās kapacitātes, kā arī nozaru pārstāvniecība ir sadrumstalota un nav iespējams iegūt konsolidētu nozaru viedokli.

Viena no pirmajām projekta aktivitātēm mērķa sasniegšanai ir nozaru ekspertu padomju (NEP) izveide katrai no projekta ietvaros nedefinētajām 12 nozarēm (nozaru saraksts saskaņots 2011.gada 16.februāra Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes sēdē):

1. Pārtikas rūpniecība, lauksaimniecība;
2. Kokrūpniecība (mežsaimniecība, kokapstrāde);
3. Ķīmiskā rūpniecība un tās saskarnozares;
4. Elektronisko un optisko iekārtu ražošanas, Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
5. Metālapstrāde, mašīnbūve, mašīnzinības;
6. Transports un loģistika;
7. Tūrisms, skaistumkopšana;
8. Poligrāfija un izdevējdarbība, papīra un papīra izstrādājumu ražošana, datordizains;
9. Būvniecība;
10. Enerģētika;
11. Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošana;
12. Uzņēmējdarbība, finanses, grāmatvedība, administrēšana (vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, komerczinības).

Nozares ekspertu padomju izveides procesā iesaistās profesionālās organizācijas, nozaru arodbiedrības un nozaru ministrijas. Sadarbības mērķis ir nodrošināt trīspusēju pārstāvniecību (darba devēji, darba ņēmēji, valsts) profesionālās izglītības jautājumu risināšanā.

NEP sanāksmes sasauca ne retāk kā reizi divos mēnešos, to darbību regulē NEP nolikums. Atbilstoši nolikumam NEP kā eksperti piedalās nozaru apraksta izstrādē izglītības un nodarbinātības vajadzībām, nozaru profesionālās kvalifikāciju struktūras izstrādē, koordinē nozares uzņēmumu sadarbību profesionālās izglītības jautājumu īstenošanā, tajā skaitā mācību un kvalifikācijas prakšu organizēšanā, piedalās profesionālo kvalifikācijas eksāmenu satura un norises pilnveidē un izglītības kvalitātes nodrošināšanas pasākumos.

>> Uz sākumu

PROJEKTS "ATBALSTS VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS PEDAGOGU NODROŠINĀŠANAI PRIORITĀRAJOS MĀCĪBU PRIEKŠMETOS"

2010./2011.mācību gadā turpinājās projekta "Atbalsts vispārējās izglītības pedagogu nodrošināšanai prioritārajos mācību priekšmetos" īstenošanas trešais posms. Rīgas pilsētas profesionālās izglītības iestāžu pedagogu – mērķstipendiātu darbu koordinēja Valsts izglītības satura centra projekta vadības vienība, kura sniedza mērķstipendiātiem organizatorisku, metodisku un informatīvu atbalstu.

2010./2011.mācību gadā mērķstipendiju saņēma 93 projektā noteikto prioritāro mācību priekšmetu skolotāji. Matemātikas, informācijas tehnoloģiju, svešvalodu un dabaszinību priekšmetu skolotāji, kuriem tika piešķirta mērķstipendija, projekta ietvaros paralēli tiešajam darbam veica papildus metodisko darbu, konsultatīvo darbu, izpratnes veicināšanas par vienādām iespējām izglītībā un karjerā un stereotipu mazināšanas par dzimuma ietekmi profesijas izvēlē darbu, pētnieciskos darbu izstrādes vai to vadīšanu.

Divas reizes mācību gada laikā pedagogi sagatavoja un iesniedza projekta vadības vienībai pārskatus par līgumā noteikto uzdevumu izpildi. Pārskati tika papildināti ar pielikumiem, kuri apliecina veikto darbu. Mērķstipendiātiem izveidojusies laba sadarbība ar projekta koordinatora asistentēm, ar kurām klātienē un,

izmantojot citus saziņas līdzekļus, katrs pedagogs ticies vairākas reizes mācību gada laikā. Pedagogiem ir gandarījums ne tikai par paveikto darbu un saņemto finansiālo atbalstu mērķstipendijas formā, bet arī par jauniegūtajām interneta un datora lietošanas prasmēm, prasmi tieši un lakoniski aprakstīt veikto darbu, pārskatāmi un saprotami noformēt projekta materiālus izdruku un elektroniskā formā. Rezultātā ieguvēji ir gan pedagogi, gan izglītības iestādes un izglītojame. Projekta vadības vienība izsaka pateicību Rīgas profesionālās izglītības iestāžu administrācijām par saņemto atsaucību un atbalstu visā projekta sekmīgas īstenošanas periodā.

>> Uz sākumu

PROJEKTS "PROFESIONĀLO MĀCĪBU PRIEKŠMETU PEDAGOGU UN PRAKSES VADĪTĀJU TEORĒTISKO ZINĀŠANU UN PRAKTISKO KOMPETENČU PAAUGSTINĀŠANA"

Valsts izglītības satura centrs 2010.gada 1.aprīlī uzsāka projekta "Profesionālo mācību priekšmetu pedagogu un prakses vadītāju teorētisko zināšanu un praktisko kompetenču paaugstināšana" īstenošanu.

Projekta mērķis: nodrošināt teorētisko zināšanu, praktisko iemaņu un profesionālo kompetenču paaugstināšanu sākotnējās profesionālās izglītības pedagogiem un prakses vadītājiem, nodrošinot teorētisko zināšanu un prasmju paaugstināšanu, uzsverot saistību ar modernizēto profesionālās izglītības saturu, inovācijām tautsaimniecībā, ievērojot ražošanas tehnoloģiju nepārtrauktu attīstību, veidojot ilglaicīgu un nepārtrauktu sadarbību starp profesionālās izglītības iestādēm, sociālajiem un sadarbības partneriem un darba tirgu visā Latvijas teritorijā.

Īstenošanas partneri: sociālie partneri - Latvijas Darba devēju konfederācija un nozaru asociācijas, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība un nozaru arodbiedrības. Sadarbības partneri, augstākās izglītības iestādes – Latvijas Universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Daugavpils Universitāte, Rēzeknes Augstskola un Liepājas Universitāte.

Projekta 16 prioritāri ERAF atbalstāmās un Latvijas tautsaimniecības un sabiedrības svarīgākās nozares – mehānika un mehatronika; metālapstrāde; enerģētika; elektronika un automātika; transports; būvniecība; kokapstrāde; ķīmiskā rūpniecība; tekstilapstrāde; skaistumkopšanas pakalpojumi; komercdarbība; komercpakalpojumi; informācijas un komunikāciju tehnoloģijas; poligrāfija; veselība un sociālā aprūpe un ceļu būve.

Sasniedzamais rezultāts: tiks izglītoti 1570 pedagogi un prakses vadītāji, nodrošināta profesionālo prasmju paaugstināšana, mācību procesā izmantojot mūsdienīgas un modernas tehnoloģijas (mācības e-vidē, videokonferences, jaunākās iekārtas, tehnoloģijas un materiāli nozarēs), paaugstināta uzņēmējdarbības spēju attīstīšanas kompetences, veicināta sadarbība ar augstākās izglītības iestādēm, LDDK un nozaru asociācijām, LBAS un nozaru arodbiedrībām, darba tirgus pārstāvjiem.

Projekta aktivitātes un rezultatīvie rādītāji

Projekta 1.aktivitātes "Teorētisko zināšanu paaugstināšanas moduļu izstrāde" īstenošanas ietvaros izstrādāta profesionālās izglītības pedagogu un prakšu vadītāju tālākizglītības programma (tajā ietvertas projektā izstrādātās 6 moduļprogrammas, materiāli, mācību metodiskie līdzekļi, kuri ievietoti e-mācību vidē Moodle):

- Pedagoģijas, psiholoģijas un sazināšanās prasmju kompetenču paaugstināšanai;
- Informācijas tehnoloģiju prasmju kompetenču paaugstināšanai;
- Svešvalodas prasmju kompetenču paaugstināšanai;
- Uzņēmējdarbības spēju attīstības kompetenču paaugstināšanai;
- Darba tiesisko attiecību, darba vides drošības un darba aizsardzības profesionālo kompetenču paaugstināšanai
- Teorētisko zināšanu profesionālo kompetenču pilnveidei nozarē un/vai profesijā. Projekta 16 profesionālo nozaru pedagogu teorētisko zināšanu un profesionālo kompetenču pilnveides moduļi (visās projektā nedefinētajās nozarēs).

Projekta 2.aktivitātes "Teorētisko zināšanu paaugstināšanas moduļu īstenošana tālākizglītībasursos un e-mācību vidē" ietvaros:

Projekta 1.aktivitātes gaitā izstrādātā tālākizglītības programmas apguve notiek klātienē un e-mācību vidē.

Lai uzsāktu programmas apguvi, nepieciešams reģistrēties e-vidē (izveidota projekta e-mācību vides piekļuves saņemšanas un lietotāju reģistrācijas sistēma, kura būs pieejama sākotnējās profesionālās izglītības pedagogu un prakšu vadītājiem sākot ar 2011.gada 1.septembri)

Tālākizglītības programmu veido teorētiskā daļa un praktiskā daļa.

Teorētiskā daļa – teorētisko zināšanu paaugstināšanas un profesionālo kompetenču pilnveides moduļi:

- Obligātie teorētiskie moduļi:
  - Profesionālo kompetenču pilnveides nozarē un/vai profesijā modulis;
  - Informācijas tehnoloģiju prasmju kompetenču paaugstināšanas modulis;
  - Svešvalodas prasmju kompetenču paaugstināšanas modulis.
- Izvēles teorētiskie moduļi:
  - Pedagoģijas, psiholoģijas un sazināšanās prasmju kompetenču paaugstināšanas modulis;
  - Darba tiesisko attiecību, darba vides drošības un darba aizsardzības profesionālo kompetenču paaugstināšanas modulis;
  - Uzņēmējdarbības spēju attīstības kompetenču paaugstināšanas modulis.

Praktiskā daļa – profesionālo kompetenču pilnveide:

- Izvēles praktiskie moduļi:
  - Dalība praktiskās darbības seminārā;
  - Dalība nozares pasākumā;
  - Stažēšanās nozares uzņēmumā;
  - Dalība profesionālās meistarības konkursā (gan kā dalībniekam, gan vadot audzēkņu komandu).

3 obligātie moduļi + 1 izvēles modulis + 1 praktiskais modulis = apgūta tālākizglītības programma

Turpinās situācijas un iespēju izpēte modulprogrammu īstenošanas jomā (mērķauditorijas, īstenošanas klātienē semināru norises vietas, izmaksu apzināšana).

Projekta 3.aktivitātes "Metodiskā līdzekļa pedagogiem mācību materiālu izveidei un īstenošanai e-mācību vidē" ietvaros:

No 2011.gada augusta – 2012.gada septembrim paredzēta "Metodiskā līdzekļa mācību materiālu izveidošanai un īstenošanai e-mācību vidē" pilnveide un pieeja visiem reģistrētiem e-mācību vidē projektā iesaistītajiem pedagogiem un prakšu vadītājiem, kuri būs apguvuši vismaz divus projekta obligātos moduļus.

Projekta 4. aktivitātes "Atbalsta materiāla izstrāde un īstenošana e-mācību vidē prakses vadītājiem un pedagogiem prakses un kvalifikācijas prakses nodrošināšanai" ietvaros:

No 2011.gada augusta – 2012.gada septembrim paredzēta "Atbalsta materiāla izstrāde un īstenošana e-mācību vidē prakses vadītājiem un pedagogiem prakses un kvalifikācijas prakses nodrošināšanai" pilnveide un pieeja visiem reģistrētiem e-mācību vidē projektā iesaistītajiem pedagogiem un prakšu vadītājiem, kuri būs apguvuši vismaz divus projekta obligātos moduļus.

Projekta 5. aktivitātes "Profesionālo mācību priekšmetu pedagogu un prakses vadītāju praktisko iemaņu un profesionālo kompetenču paaugstināšana nozarē" ietvaros:

- 5 Latvijas plānošanas reģionu projekta aktivitāšu satura izstrādes vecākie eksperti un 16 projekta profesionālo nozaru satura eksperti veic pedagogu, prakses vadītāju un uzņēmumu vajadzību apzināšanu;
- tiek apzināti nozaru pasākumi Latvijā un ārzemēs, notiek tiem nepieciešamā finansējuma plānošana.

>> [Uz sākumu](#)

VISC AKTUALITĀTES

Pilnveidojot komunikāciju ar sabiedrību, VISC ir izveidota lapa draugiem.lv (www.draugiem.lv/visc), kurā tiek publicētas aktualitātes un noderīga informācija. Lapā var uzdot jautājumus un sniegt komentārus. Līdz ar to draugiem.lv reģistrētiem lietotājiem ir iespēja sekot VISC aktivitātēm. Aicinām gan skolēnus un viņu pedagogus, gan izglītības nozares pārstāvjus, kā arī jebkuru interesentu sekot [VISC lapai draugiem.lv!](http://www.draugiem.lv/visc)

Tāpat ir izveidots publiskais VISC profils [Twitter.com](https://twitter.com/visc), kurā mūsu aktualitātēm var sekot šajā portālā reģistrētie lietotāji!

Varat arī aplūkot VISC veidotos videomateriālus [Youtube.com](https://www.youtube.com).

Aicinām izmantot šos komunikāciju kanālus, lai uzzinātu aktuālāko informāciju. Gaidām arī atsauksmes un ierosinājumus, lai saziņu padarītu jums patīkamu un ērti lietojamu.

Citas VISC aktualitātes lasiet VISC interneta vietnē: <http://visc.gov.lv>.

>> [Uz sākumu](#)

Jūs saņemat šo biļetenu, jo esat VISC informatīvā biļetena abonents.

You are receiving this because you are an "visc.gov.lv" member who has opted-in to receive bulletins.

Biļetenā ietvertās informācijas pārpublicēšanas gadījumā obligāti jāatsaucas uz informācijas avotu.

Ja jūs vēlaties abonēt mūsu biļetenu – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv, 'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – Subscribe.

Lai atteiktos no parakstīšanās – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv, 'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – Unsubscribe.

Biļetenu arhīvs atrodams VISC mājaslapā www.visc.gov.lv.

Ieteikumus VISC elektroniskā biļetena pilnveidei, lūdzu, sūtiet uz prese@visc.gov.lv.

Iesakām Jums lietot RSS barotni, lai regulāri iepazītos ar jaunākajām publicētajām ziņām. Mājaslapā tā izskatās šādi:

Seko jiet līdz mūsu jaunumiem arī šeit: